

TYT

DERS ANALİZ SINAVI 02

COĞRAFYA

Adı :

Soyadı :

Numara :

Sınıf :

Doğru :

Yanlış :

Net :

BU SINAVDA YER ALAN KONULAR

Doğal Sistemler

- » Atmosfer ve Hava Olayları
- » Hava Durumu ve İklim
- » İklim Elemanları (Sıcaklık)
- » İklim Elemanları (Baskın ve Rüzgârlar)

AÇIKLAMALAR

- » Bu kitapçıkta sadece TYT Coğrafya'nın ilgili konuları bulunmaktadır.
- » Toplam soru sayısı 25'tir.
- » Bu sınav için önerilen süre 40 dakikadır.

1.

Yukarıda verilen görsellerdeki hava olayları sırasıyla atmosferin hangi tabakalarında gerçekleşir?

- A) Troposfer - Stratosfer
- B) Stratosfer - Mezosfer
- C) Mezosfer - Stratosfer
- D) Termosfer - Mezosfer
- E) Ekzosfer - Termosfer

2. Aşağıdaki tabloda hava durumu ve iklime ait bazı özellikler işaretlenmiştir

		Hava durumu	İklim
I.	Rize, yıl içinde yağışı en fazla sonbahar mevsiminde alır.		✓
II.	Ankara'da 30 Ocak'ta son yılların en soğuk günü yaşanmıştır.		✓
III.	İzmir'de 18 Aralık'ta rüzgârın hızı saatte 80 km olacaktır.	✓	
IV.	Muğla'da ocak ayları sıcaklık ortalaması 10 °C civarındadır.		✓
V.	Konya'da yaz mevsimi sıcak ve kurak geçer.	✓	

Bu işaretlemelerden hangilerinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) IV ve V

3. Dar bir alanda kısa süreli olarak yaşanan atmosfer olaylarına hava durumu denir.

Aşağıdakilerden hangisi bu bilgi ile ilgili bir durum değildir?

- A) Antalya'da yaz turizm sezonunun Tekirdağ'dan uzun olması
- B) Sabah araç camlarında oluşan kırağının öğlen eriyip kaybolması
- C) Çanakkale'de gün içinde şiddetini artıran lodosun deniz trafiğini aksatması
- D) Eskişehir'de sağanak yağıştan sonra havanın açılarak Güneş'in kendini göstermesi
- E) Karaman'da öğleden önce hava sıcakken öğleden sonra esen poyraz rüzgârının etkisiyle sıcaklığın aniden düşmesi

4. Geniş bir bölgede uzun yıllar boyunca yaşanan atmosfer olaylarının ortalama durumuna iklim adı verilir.

Buna göre, aşağıda verilen ifadelerden hangisi bir yerin iklim özelliğini tarif etmektedir?

- A) İstanbul'un kuzey ilçelerinde öğleden sonra yağış görülecektir.
- B) Erzurum çevresinde gece sıcaklığı 0 °C nin altına düşecektir.
- C) Ankara çevresinde bugün en düşük ve en yüksek sıcaklık arasında 9 °C fark var.
- D) İzmit Körfezi çevresinde sabah saatlerinde yaşanacak yoğun sis deniz trafiğini olumsuz etkileyecektir.
- E) Doğu Karadeniz kıyılarında en fazla yağış sonbahar mevsiminde gerçekleşmektedir.

5. Atmosfer ile ilgili olarak,

- I. Atmosfer içerisinde bulunan azot ve oksijen sırasıyla oranı en fazla olan gazlardır.
- II. Atmosferde bulunan gazların büyük bölümü yeryüzüne yakın alanlarda bulunduğu için yoğunluk aşağıdaki katmandan yukarıya doğru azalış gösterir.
- III. Atmosferin troposfer katmanından, ekzosfer katmanına doğru çıkıldıkça sıcaklık sürekli azalış gösterir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

6. Güney Yarım Küre'de dönencelerin dışında bulunan ülkelerde bakı etkisiyle kuzeye bakan yamaçlar daha sıcak olur.

Bu yamaçlarla ilgili olarak,

- I. Karın yerde kalma süresi daha uzundur.
- II. Orman üst sınırı daha yüksektir.
- III. Güneş ışınlarının yere düşme açısı daha küçüktür.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

7. Meltem rüzgârları gün içerisinde yön değiştirmektedir.

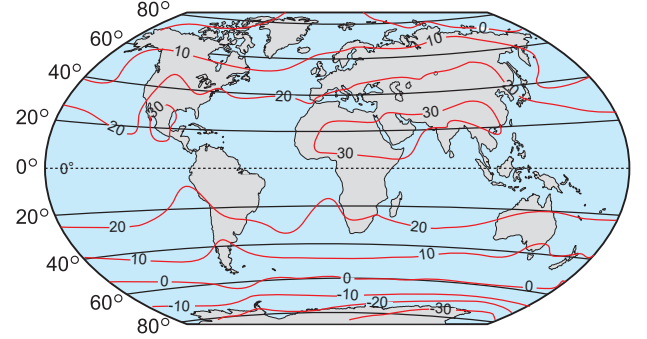
Bu durum üzerinde;

- I. Dünya'nın eksen hareketi,
- II. kara ve denizlerin farklı ısınma özellikleri,
- III. günlük sıcaklık farkı

unsurlarından hangileri etkili olmaktadır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

8. Aşağıda indirgenmiş sıcaklıklara göre çizilen Dünya Temmuz ayı izoterm haritası verilmiştir.

Bu haritaya bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

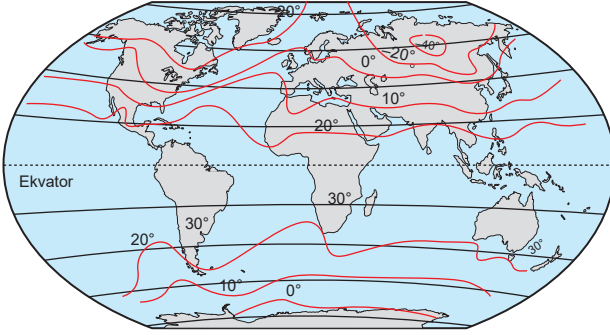
- A) İzotermilerin enlemlere tam olarak uymamasında kara ve denizlerin farklı ısınması önemli bir etkidir.
- B) İzotermiler Kuzey Yarım Küre'de daha az sapmaya uğrar.
- C) Güney Yarım Küre'de -30°C'den daha soğuk yerler bulunmaktadır.
- D) Kuzey Amerika kıtasının batı kıyılarında 20°C izotermi soğuk okyanus akıntılarının dolayısı güneye doğru sapma göstermiştir.
- E) Dünya'nın en sıcak bölgeleri Kuzey Yarım Küre'dedir.

9.

Yukarıdaki haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangileri arasındaki sıcaklık farkının nedeni nemlilik olamaz?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

10. Aşağıda indirgenmiş sıcaklıklara göre çizilen Dünya Ocak ayı izoterm haritası verilmiştir.

Bu haritaya bakılarak aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) En düşük sıcaklıklar Antarktika'da ölçülmüştür.
- B) Güney Yarım Küre'de sıcaklık değerleri daha yüksektir.
- C) Dünya'nın en sıcak yerleri Güney Yarım Küre'deki dönence çevreleridir.
- D) Afrika'nın güneyi kuzeyinden sıcaktır.
- E) Atlas Okyanusu'nun kuzeyinde sıcak okyanus akıntılarından dolayı izotermelerde dalgalanma görülmektedir.

11. Yıllık ortalama sıcaklık dağılışına bakıldığı zaman İspanya'nın Akdeniz kıyılarında 17°C, Fransa'nın Manş Denizi kıyılarında 14°C ve Estonya'nın Baltık Denizi kıyılarında 8°C civarında sıcaklıkların olduğu görülür.

Bu farklılığın oluşmasında;

- I. enlem,
- II. bakı
- III. yükselti

faktörlerinden hangileri etkilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. Meltem'in yaşadığı kentte gündüz sıcaklık ortalamaları 35 °C'ye kadar çıkarken gece 12 °C'ye inmektedir. Mehmet'in yaşadığı kentte ise gündüz sıcaklıklar 26 °C iken gece 18 °C civarındadır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Meltem'in yaşadığı kent dönenceler arası bir bölgede yer almaktadır.
- B) Mehmet'in yaşadığı kentte kışın kar yağışı ve don olayları daha fazla olur.
- C) Mehmet'in yaşadığı kentte buharlaşma şiddeti daha fazladır.
- D) Meltem'in yaşadığı kent denize daha uzaktır.
- E) Her iki kentte de bitki örtüsü karışık yapraklı ormanlardan oluşur.

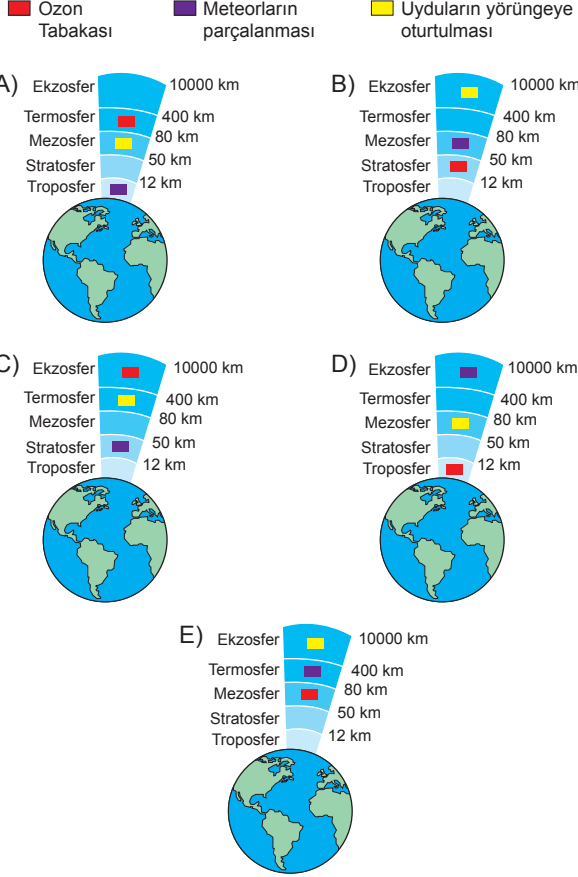
13. Aşağıdaki tabloda üç merkezin gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık değerleri verilmiştir.

Merkezler	Gerçek Sıcaklık (°C)	İndirgenmiş Sıcaklık (°C)
K	2	20
L	-4	13
M	12	31

Tabloya bakıldığında bu yerlerin ortalama yükseltisinin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) $K > L > M$
- B) $L = K > M$
- C) $M = L > K$
- D) $M > L > K$
- E) $M > K > L$

14. Aşağıdakilerin hangisinde atmosferin katmanları ile bu katmanlarda görülen durumlar doğru olarak eşleştirilmiştir?

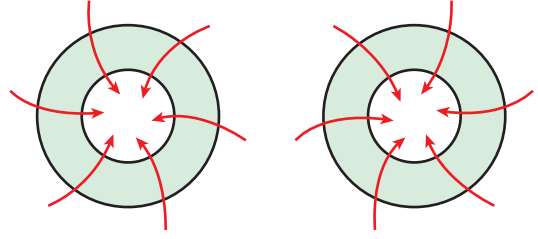
15. Bir dağ yamacında yükseldikçe,

- Bakı yönü değişir.
- Sıcaklık azalır.
- Bitki örtüsü değişiklik gösterir.
- Mutlak nem artar.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
 D) II ve IV   E) III ve IV

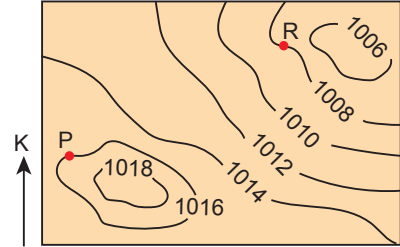
16.

Yukarıda hava hareketi gösterilen basınç merkezlerinin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin kesin olarak farklı olduğu söylenebilir?

- Yarım küreleri
- Bulutluluk oranı
- Sıcaklık değerleri
- Rüzgârın hızı
- Basınç değerleri

17. İzobar eğrileri ile yeryüzünde basıncın dağılışı gösterilir.

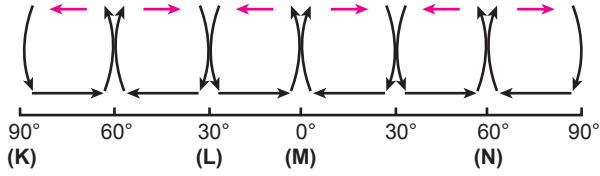
Buna göre yukarıdaki izobar haritasında,

- P'de yüksek basınç, R'de alçak basınç alanı bulunmaktadır.
- Rüzgâr, P'den R'ye eser.
- P noktasında, R noktasına göre bulutluluk oranı daha yüksektir.

yargılarından hangilerini doğrulayacak bilgi bulunmaktadır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) II ve III

18. Aşağıda termik ve dinamik basınç alanlarını oluşturan hava hareketlerinin yönleri enlemlere göre gösterilmiştir.

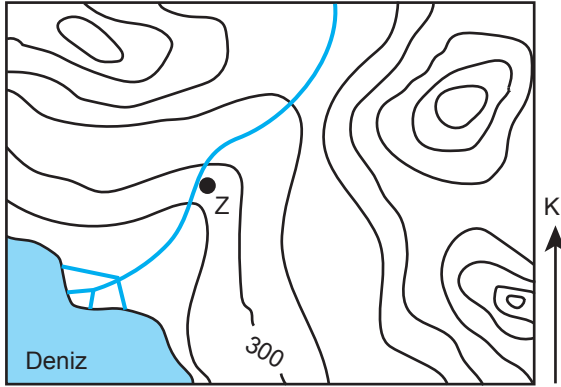
Harflerle gösterilen enlemlerdeki basınç koşulları düşünüldüğünde,

- K enleminde hava genelde kapalı ve yağışlıdır.
- M ve N enlemlerinde yükselici hava hareketi gözlemlenir.
- L enlemi çevreden rüzgâr alır.
- M enleminde bağıl nem oranı oldukça yüksektir.

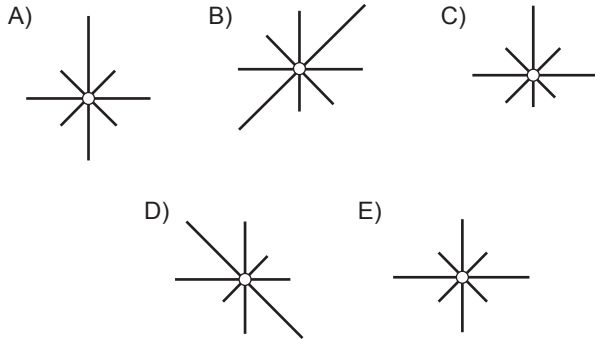
yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

19.

Yukarıdaki izohips haritasında gösterilen "Z" noktasının rüzgâr frekans gülü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

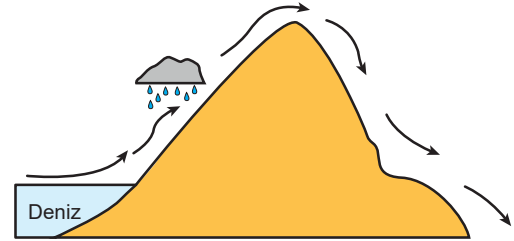
20. Coğrafya öğretmeni Şenay Hanım rüzgârları anlatırken şöyle bir ifade kullanmıştır.

"Kara ve denizlerin mevsimlik ısınma farkına bağlı olarak kara ve denizler üzerinde oluşan mevsimlik basınç alanları arasında oluşan rüzgârlardır. Bu rüzgârlar, kara ve denizler üzerindeki basınç alanlarının mevsimlik değişimine bağlı olarak yıl içinde yön değiştirir (devirli rüzgârlar). Bu nedenle yaz ve kış musonu olarak ikiye ayrılır. Yaz musonu, denizden karaya doğru eser ve denizdeki nemli hava kütlelerini karaya taşıdığı için kara üzerine bol miktarda yağış bırakır. Kış musonu ise karadan denize doğru eser, karadan denize doğru estiği için yağış getirmez."

Şenay Hanım'ın kullandığı ifadelerle göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Muson rüzgârlarını oluşturan etkenlere
B) Muson rüzgârlarının yıl içinde yön değiştirmesine
C) Dar alanlarda etkili olmalarına
D) Yazın denizden karaya doğru esmelerine
E) Bol yağış getirmelerine

21. Aşağıdaki görselde bir dağ yamacı boyunca havanın alçalmasına bağlı olarak meydana gelen fön rüzgârlarının oluşumu gösterilmiştir

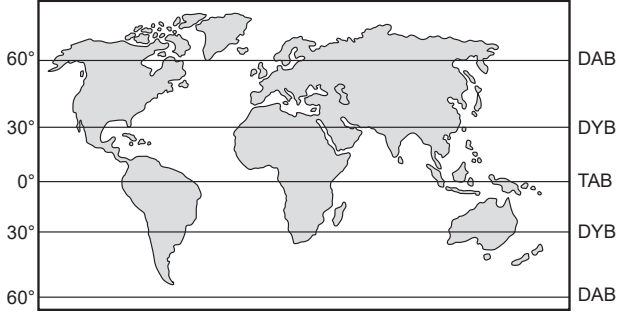
Bu rüzgâr tipi ile ilgili olarak,

- Etkili olduğu yerlerdeki bağıl nem oranını yükselterek sağanak yağışlara neden olur.
- Kar örtüsünü hızla eriterek çığ, sel ve taşkın afetlerine neden olur.
- Yazın etkili olduğu yerlerde kuraklığa, orman yangınlarına, tarım ürünlerinin erken olgunlaşmasına ve verimin düşmesine neden olur.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

22.

Yukarıda verilen haritadaki basınç kuşaklarının dağılışına bakılarak,

- I. Arabistan Yarımadası'nda yıl boyu alçalıcı hava hareketi görüldüğü için iklim kuraktır.
- II. Endonezya Adaları yükselici hava hareketlerine bağlı olarak bol yağış alır.
- III. Ekvator'da yükselici hava hareketlerine bağlı olarak hava genelde açık ve güneşlidir.
- IV. Alaska Körfezi'nde ve Baltık Denizi'nde dinamik alçak basınç etkili olduğu için rüzgâr enerjisi potansiyeli oldukça düşüktür.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

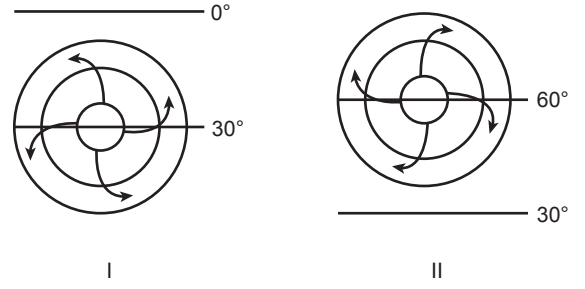
23. Aşağıdaki haritada beş farklı yer numaralandırılarak verilmiştir.

Bu yerlerden hangilerinin sıcaklık-basınç ilişkisi düşünüldüğünde ocak ayında yüksek basınç alanı olduğu söylenemez?

- A) I ve III   B) I ve IV   C) II ve V
D) III ve V   E) IV ve V

24.

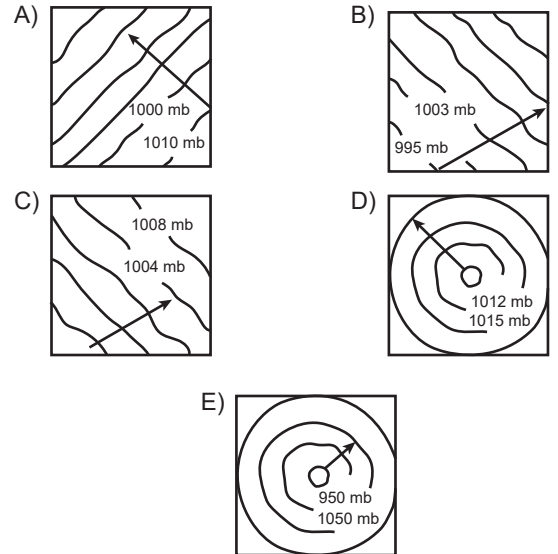
Yukarıdaki hava hareketlerinin yönlerini ve bulundukları enlem derecelerini gösteren görseller hazırlanırken bir hata yapılmıştır.

Aşağıda belirtilen düzeltmelerden hangisi yapılırsa bu hata giderilmiş olur?

- A) I. görseldeki oklar merkezi göstermeli
- B) II. görseldeki hava hareketi saat ibresinin tersi yönde olmalı
- C) I. görseldeki enlem derecesi 30° yerine 60° olmalı
- D) I. görseldeki hava hareketi saat ibresi yönünde olmalı
- E) II. görseldeki oklar merkezi göstermeli

25. Rüzgâr, alçak basınçla yüksek basınç bölgeleri arasında yer değiştiren hava akımıdır, daima yüksek basınç alanından alçak basınç alanına doğru hareket eder.

Buna göre, aşağıdaki izobar haritalarından hangisinde gösterilen ok yönünde rüzgâr oluşması beklenir?

ÖĞRENCİ NO

0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9

YANITLAR

01	A	B	C	D	E
02	A	B	C	D	E
03	A	B	C	D	E
04	A	B	C	D	E
05	A	B	C	D	E
06	A	B	C	D	E
07	A	B	C	D	E
08	A	B	C	D	E
09	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E
16	A	B	C	D	E
17	A	B	C	D	E
18	A	B	C	D	E
19	A	B	C	D	E
20	A	B	C	D	E
21	A	B	C	D	E
22	A	B	C	D	E
23	A	B	C	D	E
24	A	B	C	D	E
25	A	B	C	D	E
26	A	B	C	D	E
27	A	B	C	D	E
28	A	B	C	D	E
29	A	B	C	D	E
30	A	B	C	D	E

Adı : _____
Soyadı : _____

- Toplam soru sayısı 25'tir.
- Önerilen süre 40 dakikadır.
- **Tam Okul** uygulamasını **Google Play** ve **App Store**'dan indirebilirsiniz.
- Uygulama üzerinden optik formu okutarak sonuçları hızlı bir şekilde değerlendirebilirsiniz.

tam | okul

Adres: Fatih Sultan Mh. 2720 Sk. No: 4B High Life Office Etimesgut / ANKARA Tel: 444 0 407
Baskı Yeri: ERTEM BASIM Ltd.Sti./ANKARA Başkent Organize Sanayi Bölgesi 22. Cadde No: 6 Tel: (0312 640 16 23)
Faks: (0312) 640 16 24 Malıköy - Temelli - ANKARA

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.